

ראוהו בית דין פרק שלישי ראש השנה כ"א.

עין משפט נר מצוה

מח א מיי פ"ב מהל'
שופר הלכה ה טור
ש"ע כ"ח מיי מקטע סעף
ג:
מח א מיי ט"ס וטור ש"ע
שם סוף ח:
ג א ד מיי ט"ס הל' ג
ונוש"ע שם סוף פ' ג:
בא ה מיי ט"ס הל' פ:
גב ו ד מיי ט"ס הל' ג
וטור ש"ע שם סוף ד:
גה ח מיי פ"ד מהל'מט'
ערכין הלכה כ:
גד ט מיי פ"ב מהל'מט'
שופר הלכה ה טור
וש"ע כ"ח מיי מקטע
סוף ה:
גה י מיי פ"א מהל'מט'
נדרות הלכה י טור כ"ח
מיי מל'ג:
גו כ מיי ט"ס וטור ש"ע
ריג קסו סוף יט וסי'
ריו סוף ד וסוף קסו
סוף ד ור' אלעזר כ'ן
וכפ"ע י"פ סוף קס:

דתנן כהנים ולוים מקדישים לעולם ונואלים לעולם. פירש
צקונטרס שזו היא גי' ר"י הלוי ושאר רבותיו גורמין מוכרין
לעולם וגואלין לעולם ושתייהן משניות הן במסקנת ערכין (דף כו: ודף
לב:) וצין מקדישין וצין מוכרין תרויהו משנה יתירה נינהו אלף אידי
דמנן ההם גבי ישראל (שם דף טז.).

אין מקדישין לפני היובל פחות משתי
שנים ואין גואלין אחר היובל פחות
משנה דמי סיפא נמי מקדישין וגואלין
ואידי דמי מקדישין וגואלין גבי
הדדי תנא נמי גבי גואלים דלמריה
מוכרין לעולם הכי מוקים לה דמס'
ערכין (דף ק.ו.) וגואלין לעולם היינו לפי
שנאמר בישראל המוכר שדה אחוזה
במספר שני תבואות ימכר לך שאינו
מותר לגאול פחות משתי שנים אלף לויס
גואלין מיד וגואלים לעולם ומקדיש
היינו לפי שנאמר במקדיש שדה אחוזה
לא יגאל עוד אלף יוצאה לכהנים ויובל
והלוים גואלין לעולם ועמה גי' רבינו

יחזק הלוי ינחא שאין היובל מפיקע
מיד המקדיש אס הוא לוי כמו בישראל
אלך מכירה וגאולה גואל מיד אי'נ
צבתי ערי חומה שאינן נחלטות
לסוף שנה מה ענין זה למלוא דיובל
אע"ג דלין זה נושא אלף צומן שיוכל
נוהג מ"מ לא משמע הכי לישאל
דלינתהו צבמות דיובל ועוד שמשנה
ראשונה הוה ליה לאיתוי דההיא
דמקדישין לעולם שהיא צפרק אין
מקדישין (שם טז.ו.) ולא היה צבמות
לעולם דמתניין היא צפרק ברחא
דערין (דף לב.ג.).

קא משמע אין נהי דלינתהו
בהשטמת קרקע בהשטמת
כספים וש"ח עבדים מיהא איתנהו.
קן כמזב צרוז ספרים וצקונטרס
גרס קא משמע לן ומו לא ולא גרס
נהי דלינתהו בהשטמת דודאי איתנהו
צין שלקחו סס מישאל ממזינן דלא
נפקי ממלל המלות צין שלקח ישראל
מהן סן האלפיים אמה שנתנו להם
חוץ לעריהם ואלף ציובל וזמפלו צתי
ערי חומה שאין חזרין לישראל ציובל
חוזין להם שנאמר ואשר יגאל מן
הלוים כן הקשה צקונטרס ואין זו
קשיא גמורה שהרי יש לפשט
דהשטמת קרקע קרי מקדיש שדה
אחוזה ולא גאלה ומכרה גזר שאין
יוכל מפיקעה מיד מקדיש אס הוא
לוי כדרך שמשפיעה אס הוא לישראל
שיזאלה לכהנים ציובל ונהי דלינתהו
בהשטמת קרקע דקאמר היינו בכל
דין השטמת קרקע אלף זה ודאי
קשיא דהוה ליה למימר בהשטמת
קרקע דמכירה מיהא איתנהו כגון
מכרו להם שדה או מכרו סס לאחרים
כי הכי דחשיב בהשטמת כספים
ושלות עבדים ועוד מה ענין השטמת
כספים אלף יובל הא צדידי תנא
צספרי צפרשת ראה דלצינעת משטמת
כספים ואין יובל משמט כספים
דמעט ליה מוזה דבר השמיטה שמוט
דמק קאמר כספים ולא יובל זה
דומק לומר דקמיה לרבי דלארבי
תלויה השטמת כספים ציובל דלאמר
בהשולל (עינין דף לו. ווס) דצומן
שהיובל ניהג השטמת כספים ניהגמ:

צרכת

דאית הרבים ידי חובתן, הא מחוייב אע"פ שיצא מוציא. אי'ר אילא שאני (ב)ברכת המזון דכתוב ואלכל וטבעת וברכת. מי שאכל הוא בוכר.

איכוון ותקע. לי תכון לתקוע צמתי להוציאני ידי חובתי: משמע
בעני כוונה. להוציא השומע: בתנאי' והיה כאשר ירים משה ידו
וגו': גב' ועבדים משוחררין. אלף עבדים לא דכל מלוא שאין
האשה חייבת בה אין העבד חייב בה (ט): ועומטוס ואנדרוגינוס. שמא
זכר הוא: מי שהלוי עבד. משום דל
חירות שבו: ועומטוס אינו מוציא אס
מינו. טומטוס כמומו שמא תוקע
זה נקבה וחצרו זכר: אנדרוגינוס כמומו דלוי
מוציא מינו. אנדרוגינוס כמומו דלוי
במר זכרות אולת שניהם חייבין וחי
במר נקבות אולת שניהן פטורין:
מי שהלוי עבד כו'. דלא אמי דל
עבדות דמשמיע ומפיק דל חירות
דזומע: ה"ג כהנים ולוים מקדישין
לעולם וגואלין לעולם זו היא גירסת
רבינו יחזק הלוי. ושאר רבותי גורמין
מוכרין לעולם וגואלין לעולם. ושתייהן
משניות הן במסקנת ערכין (דף
כו: ודף לב:) וצין מקדישין וצין
מוכרין תרויהו משנה יתירה נינהו
אלף אידי דמנא תמס גבי ישראל
(שם דף טז.). אין מקדישין לפני היובל
פחות משתי שנים ולא גואלין אחר
היובל פחות משנה תנא גבי כהנים
מקדישין וגואלין ואידי דמנא גואלין
ומקדישין גבי הדדי תנא נמי גבי
גואלין דמכירה מוכרין לעולם והכי
מוקים צמסקת ערכין (דף טו.ו.) ומהו
גואלין לעולם לפי שנאמר בישראל
צמוכר בית צערי חומה (ויקרא טו.)
ואס לא יגאל עד מלאת לו שנה
מימנה נחלט אלף צלוים גאלות עולם
תהיה ללוים ולפי שנאמר בישראל
המוכר שדה אחוזה (שם) צמספר שני
תבואות ימכר לך שאינו מותר לגאול
פחות משתי שנים אלף לויס גואלין
מיד לפי שנאמר במקדיש שדה אחוזה
(שם טו.) ואס לא יגאל את השדה
בעלים ומכר גזר את השדה לאיש
אחר לא יגאל עוד אלף יוצאה לכהנים
ציובל הלוים גואלין לעולם. והכי
דלמריה הנה לינתהו צבמות יובל קאי
אמקדיש שדה אחוזה ולא גאלה ומכרה
גזר שאין יובל מפיקע מיד המקדיש
אס לוי הוא כדרך שמשפיקע מיד
ישראל: קמ"ל גרסי' ולא גרסינן
נהי דלינתהו בהשטמת קרקע כו'.

דהא ודאי איתנהו צין שלקחו סס
מישראל מחזינן ציובל דלא נפקי
לוים ממלל כל מלות והעינין צין
שלקחו ישראל מהן מן האלפיים אמה
שניתנו לחוץ לעריהם יוצא ציובל
ואפי' צתי ערי חומה שאין חזרין
לישראל ציובל חזרין להם דתמי
(שם טו.) ואשר יגאל מן הלוים וגו':
אע"פ שיצא מוציא. שהרי כל ישראל
ערכין זה צוה למלות: חוץ מצרכס
הלחם וסיון. ושאר צרכס פירות
ורמינן שאין חוזה אלף שאסור
ליהנות מן העולם הזה צלל צרכס
וצו אין כלן ערבות שאינו חוזה על
הלחם לא לינתהו ולא ליצריך:
צרכת

(א) נלעל ס': כח: מוספתא
פ"ב ה"ה(ג.) ב' צמתי לתא
מיתא לא דק"ס(ג.) זכרית
(כ:ו.) (א) וצבתי ג: מוספת'
פ"ב ה"ד(ג.) ס' ערכין ג:
ע"פ(ג.) נלעל כו: (א) ערכין
(ג.) (א) וצבתי ג: מוספת'
הצבתי(ג.) (א) וצבתי ג:.

תורה אור השלם

1. ויהיה כאשר ירים ידו ויגבר ישראל ויבאשר יניח ידו ויגבר עמלק: שמות יז יא
2. ויאמר ה' אל משה עשה לך שרף רשים אתו על נס ויהיה כל הגשוק ויזארה אתו וד':
3. ובחדש השביעי באחד לחי' שבט ארץ קדש יזדה לכם לא מלאכת עבדה לא תעשו יום תרועה ויהיה לכם: במדבר כט א
4. ובוים ששתהבם הבמועדיכם ויבאשתי הוצאתם על עליהם ועל ידבי שהלימים והיו לכם יזרון וצני אלהיהם אפי' בני ישראל: במדבר יז יא

הנהגות מהר"ב רנשבורג

א' גב' וקמתי לא יצא וכו' יצ' ר"ל לא יצא אס לא כוון להאשימי לעולם אלא אס כוון לעולם אף שאל תסוק להוציא השומע וקשה ל' והגאון מביא מולול יצ' פ' מקהלתי לא יצא לנפשו יחד ולא קמתי בלחן רכיס לא יצא ש"מ דקא משיעי לא לא אלף השומע אף דלא תסוק לו המשמע והא היה אלף שקרי המון פשוטים קמ' יתר והבן ודו"ק:

מוסף רש"י

הואיל וכתוב יום תרועה. משמע יום אחד נלבד (שיר' ג.) שוה חיובו לר"ה לתקיעה ולברכות. דכתיב חשבתי ביום הפטורים של יובל (לעיל כו.) שזו נמי אומרים ציוסי' פ' שנת היובל מלכות וזכויות שפירות (שיר' שש.) מוכרין לעולם. אפילו בשנת היובל עמיה, קן שמעתי וקשיל' לא אמיא הא כי הכי דלפניו רב ותמאל (שם טע.) בישראל שנתה שדה בשנת היובל עמיה, כי' איכא לפניו הכא ולמימר ק"ו מוכרה ככר יוצאה כעשו שאניה מוכרה אית דין ש"ס תמכר דהא אמרינן (פ.) דממכו על לוי חזר בשנת היובל, וכממנו לא דלמידי דמני צדיקן פיקע מקדישין לעולם וגואלין לעולם, תנא נמי הכא (שיר' ג.) וגואלין לעולם. שאין צתי ערי חומה שלחן נחלטין (שם ו.) או אס מכרו שדה וגואלין אותה מיד וישראל אית מותר לגאול פחות מ' שנים צרכסי במספר שני תבואות ימכר לך (שם ג.)